

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**
dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 16 grudnia 2016 r.

DOLiS/DEC-1348/16/108126,108127
dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.) oraz art. 12 ust. 2 i art. 22 w związku z art. 27 ust. 2 pkt 2, a także art. 33 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Komitetu Oddziału, Świadkowie Jehowy w Polsce, ul. Warszawska 14, 05-830 Nadarzyn, zwanego dalej Związkiem, o ponowne rozpatrzenie sprawy ze skargi Pana R. R., ul. [...] na przetwarzanie jego danych osobowych przez ww. Związek, rozpatrzonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 9 marca 2016 r. (DOLiS/DEC-187/16/16136,16139), nakazującej Świadkom Jehowy w Polsce z siedzibą w Nadarzynie przy ul. Warszawskiej 14, 05-830 Nadarzyn, przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez usunięcie danych osobowych Pana R. R., zam. [...], Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

uchyła zaskarżoną decyzję i odmawia uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana R. R., zam. [...], zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Strażnicę – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce z siedzibą w Nadarzynie przy ul. Warszawskiej 14, zwaną dalej Związkiem lub Towarzystwem. Skarżący zakwestionował legalność przetwarzania jego danych osobowych przez Związek i wniósł do Generalnego Inspektora o cyt.: „(...) *sprawdzenie, czy Towarzystwo jest uprawnione do przetwarzania moich danych osobowych; ustalenie, czy Towarzystwo właściwie administruje moimi danymi; sprawdzenie okoliczności dotyczącej przekazywania moich danych przez Towarzystwo osobom trzecim pomimo braku zgody; nieprawidłowości w udostępnianiu mi informacji o przetwarzanych przez Towarzystwo moich danych; niezgłoszenie przez Towarzystwo zbioru danych osobowych do rejestracji Głównemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W przypadku ustalenia uchybień; nakazanie Towarzystwu usunięcia uchybień; nakazanie Towarzystwu nieudostępniania moich danych osobowych osobom trzecim; nakazanie Towarzystwu usunięcia moich danych osobowych z prowadzonej przez towarzystwo bazy danych w przypadku braku podstawy do ich przetwarzania*”.

Do skargi zostało załączone również pismo odnoszące się do niespełnienia przez Towarzystwo obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922), zwanej dalej ustawą, który ciąży na Towarzystwie z racji faktu, iż jest administratorem danych osobowych Skarżącego.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej: Generalny Inspektor lub organ) ustalił, co następuje.

- 1) Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce, obecnie Świadkowie Jehowy w Polsce, jest osobą prawną powołaną przez Wyznanie Świadków Jehowy w Polsce do ich reprezentowania. Podmiot ten jest wpisany do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych.
- 2) Skarżący przystąpił do społeczności wyznaniowej Świadków Jehowy i pozostawał wyznawcą tego wyznania do dnia wykluczenia go z tej społeczności po przeprowadzeniu wewnętrznego postępowania dyscyplinarnego w 2011 r.
- 3) Pismem z dnia [...] lipca 2011 r. Skarżący wystąpił do Związku o zrealizowanie obowiązku informacyjnego wobec jego osoby i przekazanie mu cyt.: *„pełnych informacji odnośnie: czy moje dane osobowe są przetwarzane w zbiorze danych Zboru[...]? A jeśli tak to: o administratorze tych danych, proszę o podanie adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska, o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w tym zbiorze, o źródle, z którego pochodzą moje dane osobowe, o odbiorcach, którym moje dane osobowe zostały udostępnione i zakresie tego udostępnienia, o sposobie zabezpieczenia danych osobowych przed dostępem nieuprawnionych osób, czy przetwarzanie w/w danych odbywa się na podstawie art. 27.2 4 wymienionej ustawy (...) w zborze jako statutowej jednostce organizacyjnej naszego związku wyznaniowego Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe – zarejestrowany związek Wyznania Świadków Jehowy, a jeśli nie, to na jakiej podstawie? czy w naszym zborze toczy się postępowanie mające na celu postawienie mnie przed Komitetem Sądowniczym, a jeśli tak, to proszę o przekazanie listy zarzucanych mi czynów. Brak tej informacji będzie oznaczał, że omawiane postępowanie nie zostało wszczęte. Proszę również o podanie w powszechnie zrozumiałej formie treści moich danych osobowych”*.
- 4) Pismem z dnia [...] sierpnia 2011 r. Związek odpowiedział na ww. zapytanie Skarżącego i udzielił mu informacji, kto jest administratorem jego danych osobowych a także o celu, zakresie i sposobie przetwarzania tych danych oraz źródle z którego zostały one pozyskane. Jednocześnie wyjaśniono, iż dane osobowe Skarżącego nie były udostępniane podmiotom i osobom trzecim.
- 5) W toku prowadzonego postępowania do Biura Generalnego Inspektora wpłynęły wyjaśnienia Związku, w których wskazano, iż cyt.: *„(...) Pan [...] pozostawał Świadkiem Jehowy, ale w wyniku wewnętrznego postępowania dyscyplinarnego przestał być członkiem naszej społeczności religijnej. Zgodnie z prawem wewnętrznym naszej społeczności religijnej oraz ustawą o ochronie danych osobowych w miejscowym zborze podaje się w takim wypadku jednorazowo komunikat, że dana osoba nie jest już Świadkiem Jehowy, nie podając przy tym żadnych innych informacji, np. na temat przyczyn tego stanu. Odpowiada to analogicznym regulacjom dyscyplinarnym w innych kościołach i związkach zawodowych jakimi są np. ekskomunika oraz akt apostazji, które w Kościele Katolickim na mocy prawa wewnętrznego kościoła mają charakter publiczny. W wypadku Pana [...] obowiązek ten wypełnił przedstawiciel Związku wyznaczony do stałego i zorganizowanego sprawowania czynności religijnych – Pan [...]. Związek nie udostępnia zatem danych osobowych wyżej wymienionego żadnym osobom trzecim. (...) Związek nie dysponuje żadnymi danymi osobowymi poza danymi podanymi przez Pana [...] obejmującymi informacje, o których mowa w piśmie z dnia [...] sierpnia 2011 (...) oraz adnotacją, że wyżej wymieniony nie jest już Świadkiem Jehowy.”*

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor wydał decyzję administracyjną z dnia 15 czerwca 2012 r. (DOLiS/DEC-535/12/36934,36937), na mocy której umorzył postępowanie w sprawie, ze względu na fakt, iż zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych w przedstawionej sprawie nie może prowadzić postępowania wyjaśniającego ukierunkowanego na wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej, ani przeprowadzać czynności kontrolnych, z wyłączeniem prawa żądania złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do sytuacji stanu faktycznego.

Decyzja ta została zaskarżona przez Skarżącego w terminie ustawowym. Skarżący podniósł, że Towarzystwo „uchyliło się od podania informacji o moim członkostwie, fałszywie je sugerując przez użycie pojęcia Świadka Jehowy lub członka społeczności religijnej”. Ponadto powtórzył ponownie, że nie został wobec niego spełniony obowiązek informacyjny, który był zawarty w piśmie z dnia [...] sierpnia 2011 r. W szczególności związek nie poinformował go o odbiorcach, lub kategorii odbiorców, którym jego dane zostały udostępnione. Jednocześnie Skarżący wskazał, że jego dane zostały udostępnione na rzecz zborów [...], czy [...], a zatem istnieje domniemanie, że jego dane zostały udostępnione większej liczbie zborów w [...].

Związek odpowiadając na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy Skarżącego wskazał, że pozbawienie prawa Związku do przetwarzania danych osobowych wyznawców religii, którą związek reprezentuje, uniemożliwiłoby im funkcjonowanie, a tym samym godzi w prawo do organizowania związków wyznaniowych. Jednocześnie dodano, że każdy Świadek Jehowy jest członkiem związku wyznaniowego, którego reprezentantem jest Towarzystwo Strażnica. Związek odniósł się również do zarzutu informowania o wystąpieniu ze Związku. Wskazał, że informowanie o tym, że konkretna osoba przestała być członkiem związku wyznaniowego odbywa się w formie komunikatu i jest zgodne prawem. Przetwarzanie danych polega bowiem m.in. na ich zbieraniu, ale również wykorzystywaniu ich zgodnie z celem, dla którego zostały zebrane. Zatem dotyczy to zarówno faktu przystąpienia jak i opuszczenia grona Świadków Jehowy. „Również zachowanie danych osobowych byłych członków związku wyznaniowego jest legalną formą przetwarzania danych osobowych. Należy zauważyć, że w sytuacji określonej w art. 32 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych administrator może zachować dane osoby w celu uniknięcia ponownego ich wykorzystania w celach objętych sprzeciwem. Tak samo związek wyznaniowy ma prawo zachować dane osobowe osoby, która wystąpiła ze społeczności wyznaniowej w celu uniknięcia sytuacji, w której taka osoba byłaby nadal traktowana jako członek tejże społeczności”.

Generalny Inspektor, po powtórny rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeanalizowaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzją z dnia 10 grudnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1239/12/75421,75423) utrzymał w mocy decyzję z dnia 15 czerwca 2012 r.

Skarżący wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (dalej: WSA) o uchylenie decyzji Generalnego Inspektora w całości oraz o przekazanie mu sprawy do ponownego rozpoznania. We wniosku Skarżący zakwestionował ustalenia faktyczne organu, gdyż w jego opinii nie był członkiem Towarzystwa, a co za tym idzie nie mógł utracić członkostwa. Ponadto Skarżący zakwestionował niezrealizowanie wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego przez Towarzystwo. Generalny Inspektor ww. skargę przekazał do WSA w dniu [...] lutego 2013 r. wraz z odpowiedzią na skargę, w której organ podtrzymał swe stanowisko.

Na rozprawie zostało doręczone Sądowi pismo pełnomocnika Skarżącego uzupełniające skargę na decyzję Generalnego Inspektora, w którym wyjaśniono, że Skarżący był Świadkiem Jehowy. „Został ochrzczony zgodnie z wyznawaną przez siebie wiarą [...] 1981 r. i pełnił przez

pewien czas funkcję sługi pomocniczego oraz starszego zboru. (...) pozostawał Świadkiem Jehowy do [...]”.

Po rozpatrzeniu sprawy, WSA wyrokiem z dnia 16 maja 2013 r. (sygn.. akt II SA/Wa 294/13), uchylił zaskarżoną decyzję Generalnego Inspektora z dnia 10 grudnia 2012 r. oraz poprzedzającą ją decyzję z dnia 15 czerwca 2012 r. W uzasadnieniu do swego wyroku WSA podniósł, że podstawowe znaczenie w sprawie ma wyjaśnienie zagadnienia, jakie uprawnienia, w świetle regulacji art. 42 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 ze zm.), posiada organ w stosunku do kościoła lub związku wyznaniowego przetwarzającego dane osobowe swych członków i osób, które skutecznie wystąpiły z kościoła lub związku wyznaniowego. W powyższej kwestii WSA podzielił stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażone w wyroku z dnia 27 marca 2013 r., sygn. akt I OSK 932/12, że w myśl art. 43 ust. 2 ustawy, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 3. W art. 43 ust. 1 pkt 3 jest mowa o danych dotyczących osób należących do kościoła. Tak zdefiniowany zbiór nie zawiera danych dotyczących osób nienależących do kościoła. Dane osób nienależących do kościoła tworzą zbiór odrębny, nawet jeśli dane są przetwarzane na potrzeby kościoła i jeśli są zgromadzone na materialnych nośnikach danych zawierających zarówno dane osób należących, jak i osób nienależących do kościoła. Okolicznością przesądzającą o zakwalifikowaniu danych do jednego ze zbiorów jest rzeczywista przynależność lub brak przynależności osoby, o której dane chodzi, do kościoła (por. Janusz Barta, Paweł Fajgielski, Ryszard Markiewicz, Ochrona danych osobowych. Komentarz, LEX 2011, teza 6 do art. 43). Ustalenie tej przynależności nie może być oderwane od chwili rozstrzygnięcia sprawy w przedmiocie ochrony danych osobowych. GIODO ma bowiem, tak jak każdy organ administracji publicznej załatwiający sprawę w formie przewidzianej w art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23), dalej kpa, w związku z art. 22 ustawy o ochronie danych osobowych, obowiązek wydania decyzji w oparciu o stan faktyczny i prawny z daty orzekania. Przepisy art. 32 ust. 1 pkt 6 oraz art. 43 ust. 2 w związku z art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych nie wprowadzają odmiennej regulacji w tym zakresie. W ocenie WSA takie rozumienie zakresu kompetencji Generalnego Inspektora, a więc ocena o braku uprawnień władczych tylko w odniesieniu do danych osób należących do kościoła, wynika również z innych norm ustawy o ochronie danych osobowych, regulujących przetwarzanie danych tzw. wrażliwych. Przepis art. 27 ust. 1 ustawy ustanawia zakaz przetwarzania m.in. danych ujawniających przekonania religijne. Nie jest to zakaz absolutny. Jednak zakres wyjątku od tego zakazu, wynikający z art. 27 ust. 2 pkt 4, jest ograniczony do przetwarzania danych dotyczących wyłącznie członków kościoła. Zwolnienie od zakazu obwarowane jest jeszcze niezbędnością przetwarzania danych do wykonania statutowych zadań kościoła oraz zapewnieniem pełnych gwarancji ochrony przetwarzania danych. Z takiej treści unormowania przetwarzania danych sensytywnych wynika, że przetwarzanie danych ujawniających przekonania religijne osób niebędących członkami kościoła, nawet jeśli służy do wykonania statutowych zadań kościoła, jest zabronione. Przepisom materialnym odpowiadają pełne bądź ograniczone kompetencje organu, przy czym zakres uprawnień, w zależności od osób, których dane dotyczą, został określony w art. 43 ust. 2. Wobec przetwarzania danych wrażliwych z art. 27 ust. 1 ustawy, zgodnie z art. 43 ust. 2 w związku z art. 43 ust. 1 pkt 3, Generalny Inspektor zachowuje pełne kompetencje, w tym także wskazane w art. 12 pkt 2. Wobec danych dotyczących wyłącznie członków kościoła, przetwarzanych w warunkach określonych w art. 27 ust. 2 pkt 4, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia wymienione w art. 43 ust. 2 ustawy. WSA zwrócił uwagę, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdy skarżący skutecznie wystąpił ze związku

wyznaniowego. Wobec tego, wbrew stanowisku Generalnego Inspektora, organ ochrony danych osobowych dysponuje instrumentami prawnymi z ustawy o ochronie danych osobowych (w tym przewidzianymi w art. 12 pkt 2, zgodnie z którym do zadań Generalnego Inspektora należy wydawanie decyzji administracyjnych i rozpatrywanie skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych) umożliwiającymi merytoryczną ocenę zasadności wniosku Skarżącego. Uprawnienia kontrolne oraz możliwość wydania decyzji w sprawie ze skargi na naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych przysługują organowi, albowiem w odniesieniu do osoby, która nie należy do związku wyznaniowego, nie ma zastosowania art. 43 ust. 2 w zw. z art. 43 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy.

Towarzystwo, reprezentowane przez adw. [...], wniosło w dniu [...] lipca 2013 r. skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: NSA), zaskarżając wyrok WSA z dnia [...] maja 2013 r. w całości i wnosząc o jego uchylenie. W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku Towarzystwo zarzuciło naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisów art. 43 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych polegającą na uznaniu, że przepisy te nie dotyczą danych osobowych zebranych przez kościół lub związek wyznaniowy w czasie przynależności danej osoby do kościoła lub związku wyznaniowego. W oparciu o powyższy zarzut wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie, co do istoty sprawy przez oddalenie skargi.

W dniu 21 kwietnia 2015 roku NSA wydał wyrok (sygn. akt I OSK 1968/13) oddalający skargę kasacyjną złożoną przez Towarzystwo. W ocenie NSA Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej wykładni przepisu art. 43 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Otóż NSA podkreślił, iż z treści art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy wynika, że odnosi się on tylko do danych „dotyczących osób należących do kościoła lub związku wyznaniowego”. Natomiast tak zdefiniowany zbiór nie zawiera danych dotyczących osób nienależących do kościoła lub związku wyznaniowego. Oznacza to, że dane osób nienależących do kościoła lub związku wyznaniowego tworzą zbiór odrębny. NSA ponadto potwierdził pogląd WSA, iż cyt.: *„W niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdy skarżący skutecznie wystąpił ze związku wyznaniowego i w związku z tym domaga się od organu ochrony danych osobowych podjęcia działań mających doprowadzić do zaprzestania przez związek wyznaniowy przetwarzania jego danych osobowych, jako członka tej wspólnoty religijnej. Organ Ochrony Danych Osobowych dysponuje instrumentami prawnymi z ustawy o ochronie danych osobowych (w tym przewidzianymi w art. 12 ust. 2) umożliwiającymi merytoryczną ocenę zasadności wniosku skarżącego. Uprawnienia kontrolne oraz możliwość wydania decyzji w sprawie ze skargi na naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych przysługują organowi, ponieważ w odniesieniu do osoby, która nie należy już do związku wyznaniowego, nie mają zastosowania normy art. 43 ust. 2 w zw. z art. 43 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy”*. W tym samym wyroku NSA podnosi, iż cyt.: *„skoro skarżący skutecznie wystąpił ze związku wyznaniowego: Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy w Polsce z siedzibą w Nadarzynie, to organ Ochrony Danych Osobowych dysponuje instrumentami prawnymi przewidzianymi w ustawie o ochronie danych osobowych, m. in. w art. 12 ust. 2, umożliwiającymi merytoryczną ocenę zasadności wniosku o sprawdzenie czy Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy jest uprawnione do przetwarzania jego danych osobowych, czy właściwie administruje jego danymi oraz sprawdzenie okoliczności dotyczącej przekazywania jego danych przez Związek osobom trzecim pomimo braku Jego zgody”*. W świetle poczynionych rozważań NSA zgodził się z Sądem pierwszej instancji, że umorzenie postępowania administracyjnego dokonane zostało z naruszeniem art. 105 § 1 kpa (stanowiącego przesłankę umorzenia postępowania) w związku z art. 43 ust. 2 w związku z art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy.

Zdaniem NSA Generalny Inspektor nie tylko zatem nie mógł umorzyć postępowania administracyjnego, ale także nie było faktycznych podstaw do oceny, że wniosek zasługiwał na odmowę. Tym samym NSA oddalił skargę kasacyjną Towarzystwa.

W związku z faktem, iż Generalny Inspektor jako organ administracji publicznej obowiązany jest na mocy art. 153 ppsa do uwzględnienia oceny prawnej i wskazań sądu co do dalszego postępowania wyrażonych w orzeczeniu sądu, zgodnie z przywołanym powyżej wyrokiem NSA z dnia 21 kwietnia 2015 r. oraz wyrokiem z dnia 16 maja 2013 r. o sygn. II SA/Wa 294/13, przeprowadził postępowanie administracyjne i w dniu 9 marca 2016 r. wydał decyzję administracyjną (DOLiS/DEC-187/16/16136,16139), mocą której nakazał Świadkom Jehowy w Polsce przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez usunięcie danych osobowych Skarżącego.

W związku z faktem, iż Skarżący nie należy już do Związku, Generalny Inspektor przeanalizował sprawę pod kątem uprawnienia Związku do przetwarzania danych osobowych Skarżącego na gruncie przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Generalny Inspektor w uzasadnieniu decyzji wskazał, że Związek nie wykazał przepisów swojego prawa wewnętrznego, które uprawniałyby go do przetwarzania danych osób, które skutecznie wystąpiły ze związku wyznaniowego. Z analizy Statutu Związku nie wynika bowiem, że Związek uregulował w nim zasady przetwarzania danych osobowych obecnych i byłych członków Związku. Statut nie zawiera również przepisów dotyczących zasad archiwizacji tych danych osobowych. Związek nie wykazał również przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które uprawniałyby go do przetwarzania danych osobowych byłych członków związku wyznaniowego.

Generalny Inspektor stwierdził również, że powołany przez Związek art. 32 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych nie może być podstawą prawną przetwarzania danych osobowych Skarżącego, ze względu na fakt, iż przepis dotyczy przechowywania danych osobowych po wyrażeniu sprzeciwu wobec ich przetwarzania w celach marketingowych, a powyższa sprawa tego nie dotyczy.

Generalny Inspektor nie zgodził się również z argumentacją Związku, iż podstawą prawną przetwarzania danych osobowych Skarżącego jest art. 27 ust. 2 pkt 4 wskazanej ustawy, zgodnie z którym przetwarzanie danych związanych z przynależnością wyznaniową jest dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne do wykonania statutowych zadań związków wyznaniowych. Związek nie wykazał bowiem przepisów prawa wewnętrznego (nie wynika to z unormowań statutowych), które uprawniałyby go do przetwarzania wrażliwych danych osób, które z niego wystąpiły.

Reasumując Generalny Inspektor stwierdził, że analiza stanu faktycznego sprawy wskazuje, że żadna z przesłanek z art. 27 ust. 2 nie została spełniona, a zatem brak jest podstaw dopuszczalności przetwarzania wrażliwych danych osobowych Skarżącego w zakresie przynależności wyznaniowej.

W ustawowym terminie Związek złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją, w którym wniósł o uchylenie ww. decyzji oraz umorzenie postępowania w sprawie.

Związek wskazał, że podstawą prawną przetwarzania danych osobowych w przedmiotowym zakresie stanowi art. 27 ust. 2 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych bowiem „norma przepisu art. 27 nie odnosi się do czasowego aspektu statusu członka, tzn. »byłego«, »obecnego«, »zawieszonoego«, »nieaktywnego«, bądź »aktywnego«. Szczegółowy status członka związku wyznaniowego definiuje prawo wewnętrzne danego związku. (...) Oznacza to, że przetwarzanie danych osobowych może dotyczyć członków mających status

„wykluczonego” w rozumieniu prawa wewnętrznego związku wyznaniowego, gdy jest to niezbędne do wykonywania statutowych zadań danego związku”.

Według Związku oznacza to, że przetwarzania danych osobowych może dotyczyć członków mających status „wykluczonego” w rozumieniu prawa wewnętrznego związku wyznaniowego, gdy jest to niezbędne do wykonywania statutowych zadań danego związku. Dane Skarżącego zaś są niezbędne dla realizacji celu, dla którego zostały zebrane, to jest dla określenia jego statusu członkowskiego.

Związek wskazał, że Świadkiem Jehowy zostaje się tylko raz w życiu niezależnie od późniejszej zmiany statusu i aktywności danego członka w społeczności Świadców Jehowy. Statut związku wyznaniowego Świadców Jehowy w Polsce wskazuje na dwie przesłanki członkostwa. Art. 73 stanowi, że Członkiem Związku jest każdy prawidłowo ochrzczony Świadek Jehowy, który należy do jednego ze Zbiorów na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Mowa jest zatem o dwóch warunkach członkostwa: prawidłowego chrztu oraz przynależności do jednego ze Zborów.

Osoba wykluczona została wcześniej prawidłowo ochrzczona, ale nie spełnia warunku dotyczącego przynależności do zboru. Co istotne zawsze po wykluczeniu status członkowski danej osoby może być w pełni przywrócony, jeżeli okaże skruchę z postępowania naruszającego normy biblijne. „W takim przypadku w zborze podaje się krótkie ogłoszenie potwierdzające przywrócenie statusu członkowskiego danej osoby. Osoby sprawujące urząd duchowy (...) zazwyczaj podejmują wtedy decyzję o czasowym nałożeniu pewnych religijnych ograniczeń na daną osobę oraz udzieleniu jej pomocy przez konkretny program studium Biblii, tak by mogła w pełni odzyskać zdrowie duchowe. Taka pomoc duchowa dla przywróconego członka, wynikająca z nakazu zawartego w Liście 2 do Koryntian 2: 6-11, nie będzie możliwa, jeżeli związek wyznaniowy będzie zobowiązany usunąć wszystkie informacje dotyczące osoby wykluczonej”.

Związek wskazał, jednocześnie, że procedury dotyczące wewnętrznego postępowania dyscyplinarnego podano m.in. w książce *Zorganizowani do spełnienia woli Jehowy*, rozdział 14, która jest dostępna na stronie internetowej www.jw.org. Wyjaśnienia takie zawarte są też w książce *Zorganizowani do pełnienia naszej służby*, rozdział 12. Związek wskazał ponadto, że „punkty 4 i 5 preambuły Statutu (...) potwierdzają, że wszystkie jednostki organizacyjne (zборы) Świadców Jehowy w Polsce działają w oparciu o wspólną podstawę – prawo wewnętrzne związku wyznaniowego. Każdy Świadek Jehowy z chwilą przyjęcie chrztu przez zanurzenia w wodzie akceptuje powyższe”.

Związek sprecyzował, że brak możliwości przetwarzania danych osobowych byłych wyznawców uniemożliwia Związkowi realizację jego statutowych celów, tj. pomocy danej osobie, aby porzuciła grzeszne postępowanie i stała się ponownie aktywnym członkiem zboru. Jednocześnie posiadanie danych na temat statusu członkowskiego jest kluczowym czynnikiem pozwalającym ocenić, czy były członek spełnia warunki konieczne do przywrócenia jej członkostwa.

Usunięcie danych osobowych osoby, która została prawidłowo ochrzczona według zaleceń Generalnego Inspektora pozbawia Związek stosowania jego norm wewnętrznych i powoduje, że osoba wykluczona pomimo ochrzczenia będzie mogła ponownie być ochrzczona, co jest niezgodne z praktykami religijnymi Związku (nie jest dopuszczalny ponowny chrzest).

Związek zarzucił również, że decyzja Generalnego Inspektora narusza art. 9 oraz art. 11 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, a także art. 25 ust 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, która stanowi gwarancję autonomii kościołów i innych związków wyznaniowych.

Przywołane zostały również przez Związek zmiany, które Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej wprowadził nowym Rozporządzeniem 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz.Urz. EU L 119/1 z 27.04.2016) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. „Przyjęty tekst nowego Rozporządzenia (...) precyzuje pojęcie „członka» w art. 8 Dyrektywy 95/46/We na obejmuje również byłych członków”. Związek wskazał, że „okoliczność ta ma istotne znaczenie z punktu widzenia wykładni obecnie obowiązujących przepisów. Wcześniejsze stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotyczące interpretacji art. 27 ust. Pkt 4 nie uwzględnia „byłych” członków w zakres Artykułu 8 Dyrektywy. Orzeczenia sądów staną się zatem nieprawdziwe w zakresie, w jakim pomijają włączenie byłych członków w zakres zgodnego z prawem przetwarzania danych określonych w art. 27 ust 2 pkt 4”.

Podsumowując według Związku zaskarżona decyzja stoi w sprzeczności z prawami podstawowymi Unii Europejskiej w dwóch aspektach - uniemożliwia jednostkom należącym społeczności Świadków Jehowy wyrażanie przekonań i w sposób niezasadny ingeruje w sprawy wewnętrzne grupy religijnej.

Dodatkowo należy wskazać, że w dniu 13 maja 2014 r. została wydana decyzja Ministra Administracji i Cyfryzacji, znak DWRMNiE-WROA.6123.1.2014, do której załączono nowy statut – treść w aktach sprawy.

Po powtórny raz rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje. Zaskarżoną decyzję GIODO z dnia 9 marca 2016 r. (DOLiS/DEC-187/16/16136,16139) należy w całości uchylić i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy.

Art. 138 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.), zwanej dalej kpa, stanowi, że organ odwoławczy wydaje decyzję, w której: 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo 3) umarza postępowanie odwoławcze. Zgodnie natomiast z art. 136 kpa organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.

Organ odwoławczy uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i rozstrzyga sprawę co do istoty, jeżeli dojdzie do przekonania, że decyzja jest nieprawidłowa. Decyzja jest nieprawidłowa, gdy postępowanie wyjaśniające lub tylko sama ocena zaskarżonej decyzji wykazały, że narusza ona przepisy prawa materialnego albo jest niezasadna. To stanowisko prezentowane jest też w doktrynie: „(...) rozstrzygnięcie merytoryczne organu odwoławczego może być niezgodne z rozstrzygnięciem organu I instancji. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy rozstrzygnięcie organu odwoławczego, podjęte po rozpoznaniu sprawy, nie pokrywa się z rozstrzygnięciem organu I instancji. Wobec tego rozstrzygnięcie organu I instancji w ocenie organu odwoławczego jest nieprawidłowe z uwagi na niezgodność z przepisami prawa lub z punktu widzenia celowości. Niezgodność z przepisami prawa to niezgodność z przepisami prawa materialnego lub przepisami prawa procesowego przez ich rażące naruszenie lub ich wadliwą wykładnię. Podkreśla to NSA w wyroku z 28.5.1989 r., IV SA1278/88 (...) »Kompetencje organu odwoławczego obejmują zarówno korygowanie wad prawnych decyzji organu I instancji, polegających na niewłaściwie zastosowanym przepisie prawa materialnego, jak i wad polegających na niewłaściwej ocenie okoliczności faktycznych«. W przypadku odmiennego

rozstrzygnięcia sprawy przez organ odwoławczy ma on kompetencje merytoryczno-reformacyjne. Zgodnie bowiem z art. 138 § 1 pkt 2, norma pierwsza, organ odwoławczy jest władny uchylić zaskarżoną decyzję albo w całości, albo w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy”. (B. Adamiak, J.Borkowski, „Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz”, 7.wydanie, Wyd. C.H.Beck 2005, str. 603). Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

Przedmiotem postępowania administracyjnego przeprowadzonego w powyższej sprawie jest przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez Związek, w tym udostępnienia jego danych na rzecz osób nieuprawnionych oraz niespełnienie wobec niego obowiązku informacyjnego. Skarżący chce nakazania Związkowi usunięcia jego danych osobowych ze zbioru Związku, gdyż już do niego nie należy. Związek natomiast uważa, że pomimo wystąpienia Skarżącego ze Związku nadal ma podstawę do przetwarzania jego danych osobowych w celach statutowych.

W pierwszej kolejności wskazać zatem należy, że Generalny Inspektor prowadzi postępowanie w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego i to właśnie one, jako podstawa prawna, wyznaczają organowi granice, w zakresie których może on orzekać. Podstawowym aktem prawnym jest ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922), zwana dalej ustawą. Artykuł 12 pkt 2 ustawy wskazuje, że jednym z zadań Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych jest wydawanie decyzji administracyjnych i rozpatrywanie skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych.

Ustawa o ochronie danych osobowych zawiera zasady postępowania obowiązujące przy przetwarzaniu danych osobowych oraz określa prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1). Każda ze wskazanych w art. 7 pkt 2 ustawy form przetwarzania danych osobowych powinna znaleźć oparcie w jednej z przesłanek warunkujących legalność procesu przetwarzania danych osobowych tzw. zwykłych, enumeratywnie wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, zaś odnośnie do danych sensytywnych, wymienionych w art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Art. 23 ust. 1 ustawy stanowi, że przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Katalog ww. przesłanek jest zamknięty, są one co do zasady równoprawne, każda ma charakter autonomiczny i niezależny, co oznacza, że spełnienie jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. Nie można więc przy braku zgody osoby, której dane dotyczą, uznać że administrator danych przetwarza jej dane osobowe bez podstawy prawnej, naruszając przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, bo racjonalny ustawodawca dopuścił możliwość przetwarzania danych także na mocy innych przesłanek. Należy jednak pamiętać, że ocena dopuszczalności przetwarzania danych musi być dokonywana każdorazowo w sposób indywidualizowany z uwzględnieniem konkretnych okoliczności i celów przetwarzania danych.

Natomiast art. 27 ust. 1 ustawy zabrania przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym,

nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

Wg art. 27 ust. 2 ustawy przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, jest jednak dopuszczalne, gdy zachodzi jeden z wyliczonych w tym ustępie taksatywnych przypadków. Wskazać należy, że wyliczenie katalogu danych wrażliwych jest zamknięte i nie ma możliwości poszerzenia go o dalsze kategorie danych, nawet gdyby wydawało się to uzasadnione.

Biorąc pod uwagę fakt, iż Związek jest związkiem wyznaniowym koniecznym jest przywołanie treści przepisu art. 43 ust. 2 ustawy, który stanowi, że w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3 – 5 oraz art. 15 – 18. W myśl zaś art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest uprawniony do oceny, czy dana osoba jest, czy też nie jest członkiem danego związku religijnego. Bezsprzecznym jednakże w niniejszym postępowaniu jest, iż Skarżący wystąpił ze Związku, co potwierdzają obie strony postępowania administracyjnego. Obecnie Związek jako administrator danych osobowych Skarżącego przetwarza jego dane osobowe ze względu na fakt, iż był on jego członkiem.

Analiza ww. przepisów prawa oraz wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w powyższej sprawie z dnia 21 kwietnia 2015 r. o sygn. I OSK 1968/13 prowadzi do wniosku, że Generalny Inspektor ma kompetencje do wydania decyzji związanych z rozpatrywaniem skarg w zakresie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach, o których mowa w pkt 3 ust. 1 tego artykułu: „(...) skoro skarżący skutecznie wystąpił ze związku wyznaniowego (...), to organ Ochrony Danych Osobowych dysponuje instrumentami prawnymi przewidzianymi w ustawie o ochronie danych osobowych, m. in. w art. 12 ust. 2, umożliwiającymi merytoryczną ocenę zasadności wniosku o sprawdzenie czy Towarzystwo [...] jest uprawnione do przetwarzania jego danych osobowych, czy właściwie administruje jego danymi oraz sprawdzenie okoliczności dotyczącej przekazywania jego danych przez Związek osobom trzecim pomimo braku Jego zgody”.

Zatem Generalny Inspektor wydając orzeczenie w przedmiotowej sprawie przeanalizował fakty o znaczeniu prawnym w oparciu o wzajemny stosunek norm prawa powszechnego, powołanych w dalszej części uzasadnienia, do norm wynikających z prawa wyznaniowego Świadków Jehowy w Polsce.

Podstawowe założenia dotyczące wyznań oraz praw osób obywateli w tym zakresie określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz ustawa z dnia z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2005 Nr 231, poz. 1965 ze zm.).

Należy zauważyć, że Świadkowie Jehowy w Polsce, poprzednio Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce należy do instytucji o uregulowanej sytuacji prawnej. Związek jest bowiem instytucją wpisaną do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych.

Warto w tym miejscu przytoczyć stanowisko doktryny definiującej pojęcie „uregulowanej sytuacji prawnej związku wyznaniowego” jako konieczności wpisu do rejestru kościołów i innych

związków wyznaniowych, chyba że status związku jest uregulowany w ustawie odrębnej względem ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tak: Andrzej Drozd, Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy, Warszawa 2008 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis (wydanie IV) ss. 504).

Zgodnie z ustawą o gwarancjach wolności sumienia i wyznania każdy obywatel polski ma swobodę wyboru religii lub przekonań oraz wyrażania ich indywidualnie i zbiorowo, prywatnie i publicznie (art. 1 ust. 2). Obywatele mogą tworzyć wspólnoty religijne, zwane dalej kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, m.in. posiadające własny ustrój (art. 2 pkt 1). Wolność sumienia i wyznania polega m.in. na przynależności lub braku przynależności do kościoła i innego związku wyznaniowego (art. 2 p. 2a). Obywatel nie może być zmuszany ani do brania udziału, ani do niebrania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych (art. 6 ust. 2). Kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce działają w konstytucyjnych ramach ustrojowych Rzeczypospolitej Polskiej; ich sytuację prawną i majątkową regulują przepisy rangi ustawowej (art. 8).

Szczególne znaczenie ma norma art. 32 ust. 2 pkt 8 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, która jako jeden z warunków zarejestrowania danego związku wyznaniowego w Polsce, wskazuje na konieczność uregulowania w statucie danego związku lub kościoła sposobu nabywania i utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków.

Wskazać również należy na przepisy dotyczące gwarancji wolności religii (wyznania), które przewiduje art. 53 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ustęp pierwszy tego przepisu stanowi: „Każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii”. Jednakże materia konstytucyjna dotycząca wolności sumienia i wyznania składa się z dwu części: instytucjonalnej, dotyczącej relacji między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, regulowanej w art. 25 Konstytucji, a także części odnoszącej się do indywidualnych gwarancji wolności sumienia i wyznania, wynikających zwłaszcza z art. 53 Konstytucji. Art. 25 Konstytucji stanowi, iż Kościoły i inne związki wyznaniowe są równouprawnione (art. 25 ust. 1). Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym (art. 25 ust 2). Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3). Postanowienia art. 25 i art. 53 Konstytucji mają charakter komplementarny i winny być rozpatrywane, jako pewna całość (zob. wyrok TK z dnia 10 grudnia 2014 r., K 52/13, OTK-ZU 2014, nr 11, poz. 118).

Na gruncie powołanych wyżej przepisów Konstytucji i ustaw zwykłych, należy rozważyć zakres związania Związku prawem powszechnym, w tym w szczególności ustawą o ochronie danych osobowych. Fakt przynależności do kościoła lub związku wyznaniowego oraz wystąpienie z niego podlega regulacji prawa danego kościoła lub związku wyznaniowego, którego dotyczy. Związek rządzi się w tym zakresie własnymi zasadami, określonymi m.in. w statucie, książce „Zorganizowani do spełnienia woli Jehowy” i innych publikacjach przygotowanych przez Ciało Kierownicze. Te ostatnie publikowane są także na stronie internetowej Związku, tj.: www.jw.org.pl oraz archiwum Towarzystwa Strażnica: <https://wtsarchive.com/>. Do powyższego zaliczyć należy również „zasady ochrony danych osobowych”, które zamieszczone są na stronie internetowej www.jw.org/pl/zasady-ochrony-danych-osobowych/. Nawet jeżeli treść statutu z 2014 r. nie była znana Skarżącemu, ze względu na fakt, iż odszedł ze Związku w [...] r., to znajomość podstawowych zasad zawartych w publikacji „Zorganizowani do spełnienia woli Jehowy” jest dostępna dla każdego wiernego Związku. Wszystkie powyższe źródła można nazwać swoistym prawem wewnętrznym Związku. Jak wskazano w preambule statutu Związku w punkcie

4 prawo wewnętrzne związku wyznaniowego „obejmuje (...) zarówno zrozumienie nauk biblijnych, jak i procedury postępowania przyjęte przez Ciało Kierownicze (Mateusza 24:45-47). Obejmuje też wytyczne przekazywane przez Ciało Kierownicze lub jego przedstawicieli w listach, publikacjach oraz ustnie, a także wytyczne Komitetu Oddziału wydane w ramach powierzonych mu kompetencji”.

Członkiem Związku zgodnie z art. 73 obecnego statutu jest każdy prawidłowo ochrzczony Świadek Jehowy, który należy do jednego ze Zborów na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Chrzest jest zatem czynnością będącą elementem praktyki religijnej, dokonywany jeden raz w życiu Świadka Jehowy. Jest jednocześnie elementem niezbędnym i jedynym, aby włączyć osobę fizyczną do wspólnoty Związku. Od tego momentu ochrzczony staje się członkiem tego związku i podlega jego prawom, i obowiązkom. Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, chrzest nie jest porównywalny z jakąkolwiek instytucją prawa powszechnie obowiązującego, ani tym bardziej nie jest czynnością prawną. Ponadto analizując chociażby publikację „Zorganizowani do spełnienia woli Jehowy” dodać trzeba, że brak jest stwierdzeń, z których wynikałoby uprawnienie ochrzczonego do odwołania, unieważnienia lub uchylecia się od skutków chrztu.

W oparciu o art. 74 pkt 2 statutu Związku, każdy członek Związku ma prawo odłączyć się od Związku (zrezygnować z członkostwa). Art. 76 przewiduje zaś możliwość ustania członkostwa w Związku. Jednocześnie w art. 80 wskazano, że celem postępowania, o których mowa w art. 76 pkt 2 – 5, jest udzielenie danej osobie pomocy duchowej, aby pojednała się z Bogiem przez skruchę, wyznanie grzechów oraz zmianę postępowania, które to okoliczności objęte są tajemnicą. Zatem skutki chrztu będą istniały pomimo wystąpienia członka ze Związku. Taki członek, którego członkostwo ustało może jednakże wrócić do Związku, tzn. „może być ponownie przyjęty do zboru, jeżeli daje wyraźne dowody skruchy oraz przez rozsądnie długi okres pokazuje, że zerwał z grzesznym postępowaniem i pragnie być w dobrych stosunkach z Jehową” (patrz także publikacja „Zorganizowani do spełnienia woli Jehowy”, rozdział „Zachowywanie pokoju i czystości w zborze”). Zgodnie z art. 78 w przypadkach wymienionych w art. 76 pkt 2 - 5 osoba zainteresowana może złożyć pisemną prośbę o przywrócenie członkostwa. Decyzje w sprawie przywrócenia członkostwa podejmuje co najmniej trzech starszych (art. 79 statutu).

Skutki wystąpienia ze Związku wskazują, że dane osobowe zebrane przez Związek w okresie przynależności zainteresowanego do Związku, nie staną się zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane. Przyznać należy zatem rację Związkowi, że informacja w zakresie ochrzczenia Skarżącego powinna się znajdować w zbiorze Związku, chociażby ze względu na fakt, iż reguły wyznania przewidują powrót wykluczonego członka. Nie jest jednocześnie możliwe dokonanie ponownego chrztu. Dane te zatem są niezbędne do celów statutowych Związku i mają podstawę w ustawie o gwarancjach wolności sumienia i wyznania.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 lutego 2016 r. sygn. I OSK 3111/14 stwierdził: „W omawianym zakresie żądanie ochrzczonego (...) dokonania wykreślenia wpisu o chrzcie lub nawet całkowitego usunięcia takiej informacji (...), gdyż osoba występująca z takim żądaniem została faktycznie ochrzczona i wpis potwierdza zdarzenie, które rzeczywiście zaistniało, zaś – o czym była mowa powyżej – od dokonanego chrztu nie można się prawnie skutecznie uchylić. Wykreślenie lub usunięcie pisemnego potwierdzenia dokonanego faktu (chrztu) z ksiąg parafialnych mogłoby w takim wypadku być uznane za potwierdzenie nieprawdy w dokumentach parafialnych przez proboszcza, czyli za czyn wypełniający przesłanki czynu zabronionego nie tylko przez prawo kanoniczne, ale przede wszystkim przez ustawę karną – powodując możliwą odpowiedzialność nie tylko proboszcza, ale i osoby nakłaniającej go do takiego czynu. (...) Naczelny Sąd Administracyjny stoi na stanowisku, że całkowite porzucenie

wiary lub wystąpienie z Kościoła – niezależnie od oceny dopuszczalności tej ostatniej czynności w świetle prawa kościelnego – nie stanowi żadnego uzasadnienia dla zatarcia pewnych, w przeszłości zaszłych faktów. W związku z materią zagadnienia trudno o dobre porównanie z dziedziny podlegającej kognicji sądu administracyjnego lub powszechnego, tym niemniej – w ocenie NSA – również prawo powszechnie obowiązujące nie przewiduje obowiązku zatarcia informacji o uczestnictwie obywatela w działalności jakiegokolwiek organizacji (spółki, organizację taką porzuci lub z niej formalnie wystąpi i zażąda usunięcia danych o jego w niej uczestnictwie. Obywatelowi, który zmieni poglądy polityczne i wystąpi z partii, której był członkiem, nie służy prawo skutecznego domagania się usunięcia z rejestru członków tej partii wpisów, potwierdzających fakt członkostwa. Członek korporacji zawodowej, który żąda wykreślenia go z listy członków tej korporacji nie może również skutecznie prawnie domagać się usunięcia informacji, że wchodził w jej skład, lub, że złożył w określonej dacie ślubowanie korporacyjne. Osoba, która zmienia stan cywilny przez rozwód, nie może żądać usunięcia z akt stanu cywilnego dokonanej wzmianki o zawarciu małżeństwa” (podobnie w wyrokach z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. akt I OSK 2691/15, I OSK 1509/15, I OSK 579/15, I OSK 2585/15, I OSK 3179/15 oraz I OSK 1466/15).

Odnosząc się zatem do żądania usunięcia danych osobowych Skarżącego ze zbiorów Związku, przez które należy rozumieć informacje odnoszące się do członkostwa Skarżącego w Związku, stwierdzić należy, że mają one walor historyczny i stanowią m.in. dowód na przyjęcie przez daną osobę chrztu oraz jego aktywność członkowską.

W myśl art. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1446 ze zm.), materiałami archiwalnymi wchodzącymi do narodowego zasobu archiwalnego, zwanymi dalej „materiałami archiwalnymi”, są wszelkiego rodzaju akta i dokumenty, korespondencja, dokumentacja finansowa, techniczna i statystyczna, mapy i plany, fotografie, filmy i mikrofilmy, nagrania dźwiękowe i wideofonowe, dokumenty elektroniczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 poz. 1114) oraz inna dokumentacja, bez względu na sposób jej wytworzenia, mająca znaczenie jako źródło informacji o wartości historycznej o działalności Państwa Polskiego, jego poszczególnych organów i innych państwowych jednostek organizacyjnych oraz o jego stosunkach z innymi państwami, o rozwoju życia społecznego i gospodarczego, o działalności organizacji o charakterze politycznym, społecznym i gospodarczym, zawodowym i wyznaniowym, o organizacji i rozwoju nauki, kultury i sztuki, a także o działalności jednostek samorządu terytorialnego i innych samorządowych jednostek organizacyjnych – powstała w przeszłości i powstająca współcześnie.

Jednocześnie, zgodnie z art. 12 ww. ustawy organy państwowe i państwowe jednostki organizacyjne, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowe jednostki organizacyjne, partie polityczne, organizacje polityczne, spółdzielcze i inne organizacje społeczne oraz inne niepaństwowe jednostki organizacyjne, a także kościoły i związki wyznaniowe, u których powstają bądź które przechowują materiały archiwalne, są obowiązane zapewnić należyte warunki ich przechowywania, chronić je przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą oraz zapewnić konieczną konserwację tych materiałów.

Ponadto należy również uwzględnić art. 13 przedmiotowej ustawy, który stanowi, że sprawy, o których mowa w art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 oraz w art. 12, w odniesieniu do partii politycznych, organizacji politycznych, spółdzielczych i innych organizacji społecznych oraz innych niepaństwowych jednostek organizacyjnych, a także kościołów i związków wyznaniowych, regulują we własnym zakresie partie polityczne, organizacje i jednostki organizacyjne oraz kościoły i związki wyznaniowe.

Wobec powyższego Związek jest zobowiązany do przechowywania materiałów archiwalnych w sposób należyte je chroniący.

Biorąc wskazane rozważania pod uwagę oraz bezsprzeczny fakt konieczności posiadania przez Związek informacji dotyczących chrztu i przynależności Skarżącego do Związku, Generalny Inspektor stwierdza, że dalsze przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez Związek odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1446 ze zm.), w szczególności na podstawie art. 1, art. 12, art. 13 w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 tej ustawy, co wypełnia dyspozycję art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Zaznaczyć przy tym należy, że przepis art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, regulujący przetwarzanie tzw. wrażliwych (sensytywnych) danych ustanawia zakaz przetwarzania danych ujawniających przekonania religijne. Zakres wyjątku od tego zakazu, wynikający z art. 27 ust. 2 pkt 4, jest ograniczony do przetwarzania danych dotyczących wyłącznie członków kościoła lub związku wyznaniowego (w przeciwieństwie do argumentacji Związku zawartej we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). Zwolnienie od zakazu obwarowane jest jeszcze niezbędnością przetwarzania danych do wykonania statutowych zadań kościoła lub związku wyznaniowego oraz zapewnieniem pełnych gwarancji ochrony przetwarzania danych (por. wyrok NSA z dnia 27 marca 2013 r., sygn. I OSK 932/12, oraz wyrok NSA z dnia 21 kwietnia 2015 r., sygn. I OSK 1968/13).

Odnosząc się zaś do argumentacji Związku, iż pojęcie słowa „członka” z art. 27 ust. 2 pkt 4 nie odnosi się do czasowego aspektu statusu członka wyznaniowego, oraz że zostało ono zmienione przywołanym wcześniej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 27 kwietnia 2016 r., stwierdzić należy, że wskazany akt będzie stosowany od dnia 25 maja 2018 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych jest zobowiązany zaś do stosowania przepisów obowiązujących w dniu wydania decyzji administracyjnej oraz wytycznych zawartych w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Nie można również uznać za podstawę prawną przetwarzania danych osobowych art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy o ochronie danych osobowych, na który powołuje się Związek, a który przyznaje uprawnienie do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w przypadkach wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy. Przepis powyższy wskazuje bowiem na to, że osoba, której dane dotyczą może wnieść sprzeciw do administratora danych wobec przetwarzania jej danych osobowych w celu marketingowym lub wobec przekazywania jej danych osobowych innemu administratorowi danych. Jednocześnie z dyspozycji art. 32 ust. 3 ustawy wynika, iż po odnotowaniu powyższego sprzeciwu dalsze przetwarzanie kwestionowanych danych jest niedopuszczalne, zaś administrator danych może pozostawić w zbiorze imię lub imiona i nazwisko oraz numer PESEL lub adres wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem. Z analizy stanu faktycznego sprawy natomiast nie wynika, aby dane osobowe Skarżącego przetwarzane były w celach marketingowych.

Przechodząc zaś do kolejnego zarzutu ze skargi Skarżącego dotyczącego udostępnienia jego danych osobowych osobom trzecim, tj. innym członkom Związku należącym również do innych Zborów, pomimo braku jego zgody, stwierdzić należy co następuje.

W zasadach ochrony danych osobowych na stronie internetowej Związku wskazane jest, że dane osobowe nie będą przekazywane między Biurami Oddziałów, chyba że wymaga tego realizacja celów religijnych lub dobroczynnych organizacji Świadców Jehowy, na co wszyscy jej członkowie wyrażają zgodę przez swoją swobodną i dobrowolną decyzję o zostaniu Świadcami Jehowy i utożsamianiu się z nimi. Zgodnie zaś ze statutem Związku, Zbór to podstawowa

jednostka organizacyjna w oparciu, o którą związek realizuje swe cele statutowe (art. 41 Statutu), a Biuro Oddziału jest centrum administracyjnym Związku. Zatem udostępnienie danych osobowych Skarżącego nastąpiło w ramach Związku.

Ponadto zgodnie z wyjaśnieniami Związku, Skarżący w wyniku postępowania dyscyplinarnego przestał być jego członkiem, a w takim przypadku dokonuje się komunikatu, że dana osoba nie jest już Świadkiem Jehowy. „W wypadku Pana [...] obowiązek ten wypełnił przedstawiciel Związku wyznaczony do stałego i zorganizowanego sprawowania czynności religijnych – Pan [...]. Związek nie udostępnia zatem danych osobowych wyżej wymienionego żadnym osobom trzecim”. Związek wskazał również w kolejnych wyjaśnieniach, że: „przetwarzanie danych osobowych polega m.in. na gromadzeniu, ale również wykorzystaniu ich zgodnie z celem, dla którego zostały zebrane. Podanie komunikatu w miejscowym zborze, czyli tym, do którego konkretna należała osoba, która przestała być Świadkiem Jehowy lub sąsiednim zborze, o tym że konkretna osoba przestała być członkiem związku wyznaniowego reprezentowanego przez Towarzystwo Strażnica jest zgodną z prawem formą przetwarzania danych osobowych takich osób. Także w odwrotnej sytuacji, gdy chodzi o przystąpienie do grona Świadców Jehowy, podaje się w miejscowym zborze krótki komunikat o takiej właśnie treści”.

Z powyższymi wyjaśnieniami koresponduje treść publikacji „Zorganizowani do spełnienia woli Jehowy” w rozdziale „Zachowanie pokoju i czystości w zborze”. W części dotyczącej „gdy powzięto decyzję o wykluczeniu” wskazano: „gdy winowajca nie okazuje skruchy i trzeba go wykluczyć ze zboru, podaje się krótki komunikat: »[Imię i nazwisko] nie jest już Świadkiem Jehowy«. Nie nadzy przekazywać żadnych dodatkowych informacji. Ogłoszenie to skłoni wiernych członków zboru do zerwania kontaktów z taką osobą (...). Jego treść powinien zatwierdzić koordynator grona starszych”. Podobnie jest w przypadku odłączenia się („dotyczy sytuacji, gdy ochrzczony członek zboru rozmyślnie wyrzeka się przynależności do prawdziwych chrześcijan”) - „w takiej sytuacji zbor powiadamia się o tym za pomocą krótkiego komunikatu: »[Imię i nazwisko] nie jest już Świadkiem Jehowy«. Taka osoba jest traktowana jak wykluczona. Treść komunikatu powinien zatwierdzić koordynator grona starszych”.

W tym miejscu należy podnieść, że ustawa o ochronie danych osobowych nie definiuje pojęcia udostępniania danych. Traktuje natomiast udostępnianie danych jako jeden z przejawów przetwarzania, zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy. Ten stan rzeczy usprawiedliwia wniosek, że podmiot przetwarzający dane, decydujący o celach i środkach przetwarzania, czyli administrator danych, może udostępnić pozyskane dane wtedy, gdy zostanie zrealizowana jedna z przesłanek usprawiedliwiających przetwarzania (wymienione poprzednio w art. 23 i 27 ustawy).

Podmiotowy aspekt pojęcia udostępniania związany jest ze statusem podmiotu, któremu dotychczasowy dysponent stwarza możliwość zapoznania się z danymi. Udostępnienie zatem obejmuje jedynie takie sytuacje, kiedy niejako udostępnia się dane osobowe „osobom trzecim” czyli „na zewnątrz” danego podmiotu. Udostępnienie danych osobowych następuje wobec tego na rzecz każdej osoby lub jednostki organizacyjnej działającej poza jednostką gromadzącą dane.

Biorąc pod uwagę stan faktyczny sprawy wskazać należy, że przekazanie informacji dotyczącej wystąpienia Skarżącego ze Związku na rzecz innych wiernych Związku nastąpiło, jednakże nie ma mowy o udostępnieniu danych osobowych w sposób nieuprawniony.

Kwestia „wewnętrznego udostępniania danych”, a więc poszczególnym osobom lub wyodrębnionym wewnątrznie strukturom (działom, komórkom) przynależnym do tej samej jednostki organizacyjnej administratora danych, stanowią przedmiot regulacji przepisów dotyczących zabezpieczenia danych (w szczególności art. 36-37 u.o.d.o.) i należy je rozpatrywać w kontekście dopuszczenia poszczególnych osób do przetwarzania danych, co leży w gestii administratora danych (tak: J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych

Komentarz, wydanie 5, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. 2011, str. 497). Artykuł 36 ustawy nakazuje administratorowi podjąć stosowne środki w celu ochrony danych, w tym także przed udostępnieniem osobom do tego nieupoważnionym, a zgodnie z art. 38 ustawy administrator danych ma obowiązek zapewnić m.in. kontrolę nad tym, komu dane są przekazywane.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że nie nastąpiło niezgodne z prawne udostępnienie danych osobowych Skarżącego na rzecz innych członków Związku, bowiem czynność przesłania danych osobowych wchodziła w zakres przetwarzania danych przez jednego administratora danych osobowych jakim jest Związek.

Przechodząc do podnoszącej przez Skarżącego kwestii niedopełnienia wobec niego obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, stwierdzić należy, że zgodnie ze wskazanym przepisem na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie do jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy. W myśl zaś ust. 2 tego przepisu na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie.

Kierując się treścią art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do: 1) uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska; 2) uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze; 3) uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych; 4) uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie w tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej; 5) uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane; 5a) uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2.

Obowiązek informacyjny przewidziany w art. 33 ustawy ma na celu zapewnienie osobom, których dane osobowe są przetwarzane, dostępu do informacji o okolicznościach ich przetwarzania.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że Skarżący powołując się na przysługujące każdej osobie, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych, prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zwrócił się do Związku pismem z dnia [...] lipca 2011 r. o udzielenie informacji: „1. Czy moje dane osobowe są przetwarzane w zbiorze danych Zboru [...]? A jeśli tak to: 2. o administratorze tych danych, proszę o podanie adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska. 3. o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w tym zbiorze, 4. o źródle, z którego pochodzą moje dane osobowe, 5. o odbiorcach, którym moje dane osobowe zostały udostępnione i zakresie tego udostępnienia. 6. o sposobie zabezpieczenia danych osobowych przed dostępem nieuprawnionych osób. 7. czy przetwarzanie w/w danych odbywa się na podstawie art. 27.2 4 wymienionej ustawy (...) w zbiorze jako statutowej jednostce organizacyjnej naszego związku wyznaniowego (...), a jeśli nie, to na jakiej podstawie? 8 czy w naszym zborze toczy się postępowanie mające na celu postawienie mnie przed Komitetem Sądowniczym, a jeśli tak, to proszę o przekazanie listy zarzucanych mi czynów. Brak tej informacji będzie oznaczał, że omawiane postępowanie nie zostało wszczęte”.

W odpowiedzi na ww. wniosek Związek w piśmie z dnia [...] sierpnia 2011 r. udzielił Skarżącemu odpowiedzi, która według Generalnego Inspektora spełniła obowiązek ciążyący na Związku z zakresu art. 33 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy o ochronie danych osobowych.

W przedmiotowym piśmie Związek wskazał siebie jako administratora danych osobowych Skarżącego podając jednocześnie adres siedziby oraz pełną nazwę. Jednocześnie Związek poinformował o sposobie przetwarzania danych Skarżącego wskazując, iż zbiór danych prowadzony jest w formie pisemnej kartoteki oraz w systemie informatycznym oraz o celach przetwarzania tj. określone przepisami ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz statutem Związku, cyt.: „Zgodnie z prawem do celów i zakresie przetwarzania danych przez Związek należy zbieranie informacji o liczebności wyznawców religii, wynikach dobrowolnie prowadzonej przez nich działalności w charakterze kaznodziejów-ewangelistów, wyznawcach religii upoważnionych do stałego i zorganizowanego sprawowania kultu religijnego i innych przywilejów religijnych określonych przez prawo wewnętrzne związku wyznaniowego oraz ich kwalifikacjach religijnych. Dla realizacji ww. celów niezbędne jest przetwarzanie informacji o osobach będących Świadcami Jehowy”. Ponadto Związek podał również konkretną datę od kiedy dane są przetwarzane, tj. „począwszy od dnia [...] 1981 roku tj. od dnia przystąpienia do społeczności wyznaniowej w charakterze »ochrzczonego głosiciela zborowego«” oraz zakres i treść przetwarzanych danych osobowych, tj.: imię, nazwisko, adres, płeć, numer telefonu, data urodzenia, data chrztu, oraz inne dane (ze wskazaniem jakie). Związek poinformował również o źródle pozyskania danych: „przetwarzane dane osobowe pochodzą od osoby, której dane dotyczą – zostały podane dobrowolnie przedstawicielom Towarzystwa Strażnica, zamianowanym starszym miejscowego zboru” oraz wskazał, że nie udostępnia i nie zmierza udostępniać przedmiotowych danych osobowych innym podmiotom lub osobom trzecim. Dodatkowo zgodnie z art. 33 ustawy o ochronę danych osobowych Związek poinformował Skarżącego o przysługujących mu prawach. Skarżący w trakcie postępowania przed Generalnym Inspektorem potwierdził, iż otrzymał przedmiotową korespondencję od Związku.

Na marginesie dodać jedynie należy, że uwagi Skarżącego dotyczące faktu posiadania nieaktualnych danych osobowych przez Związek, chociażby w zakresie adresu, nie dotyczą spełnienia obowiązku informacyjnego. Administrator poinformował Skarżącego zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych o aktualnie posiadanych danych na jego temat. Przetwarzanie zaś nieaktualnych danych może być natomiast przedmiotem wniosku Skarżącego do Związku w zakresie uaktualnienia jego danych osobowych zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższe jednak nie było przedmiotem skargi Skarżącego do Generalnego Inspektora.

Odnośnie zaś zawartego przez Skarżącego w skardze zarzutu niezgłoszenia przez Związek zbioru danych osobowych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych podkreślenia wymaga, że te zagadnienia – jako odnoszące się ogólnie do przetwarzania danych osobowych przez ww. podmiot – mogą być ewentualnie przedmiotem postępowania prowadzonego przez Generalnego Inspektora z urzędu, a nie w postępowaniu wszczętym na skutek skargi indywidualnej osoby. Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Generalny Inspektor prowadzi ogólnokrajowy, jawny rejestr zbiorów danych osobowych. Rejestr wskazuje na administratora danych oraz ogólne założenia funkcjonowania zbioru, w tym – zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 3a ww. ustawy – opis kategorii osób, których dane dotyczą, oraz zakres przetwarzanych danych. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 marca 2010 r. (sygn. akt: II SA/Wa 953/09) cyt.: „(...) postępowanie rejestracyjne, stosownie do rozdziału 6 uodo toczy się pomiędzy administratorem a GIODO. Osoba, której dane

są przetwarzane w zbiorze danych niezgłoszonym do rejestracji, może poszukiwać ochrony w innym trybie, jeśli jej dane osobowe są przetwarzane niezgodnie z prawem, np. bez podstawy prawnej. Nie ma ona jednak żadnych uprawnień (poza powiadomieniem organu rejestrowego lub organów ścigania karnego) w zakresie postępowania rejestracyjnego”.

W świetle powyższego Generalny Inspektor nie widzi podstawy, aby stwierdzić, że doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Uzasadnione jest zatem wydanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych decyzji odmawiającej uwzględnienia wniosku Skarżącego. Odwołując się zatem do regulacji art. 18 ust. 1 ustawy należy zaznaczyć, iż brak jest podstaw do wydania decyzji nakazującej przywrócenie stanu zgodności z prawem.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).